

Informacija o učešću Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka

Svjetska izložba - Expo je najveća međunarodna izložba koja se organizuje širom svijeta od polovine 19. vijeka, na kojoj se prikazuju najznačajnija privredna, tehnološka i kulturna dostignuća država učesnica.

Naredna Svjetska izložba će se održati u Osaki, Japan u periodu od **od 13. aprila do 13. oktobra 2025. godine** pod krovnom temom „**Dizajniranje društva budućnosti za naše živote**“ koja obuhvata tri podteme: „**Spašavanje života**“ (Saving Lives), „**Oснаživanje života**“ (Empowering Lives) i „**Povezivanje života**“ (Connecting Lives).

Svjetska izložba Expo 2025 Osaka biće odlična prilika da se sagleda dosadašnji napredak u postizanju UN ciljeva održivog razvoja i ubrzaju inicijative koje su usmjerene ka ispunjenju navedenih ciljeva i da se podržati stvaranje društva zasnovanog na principima održivosti, inkluzivnosti i različitosti.

Svjetska izložba Expo 2025 Osaka održaće se **u Osaki** (Japan). Organizator najavljuje **preko 28 miliona posjetilaca**, od čega bi oko 3.5 miliona bili međunarodni posjetioci.

Tematski okvir

Centralna tema Expo-a 2025 „**Dizajniranje društva budućnosti za naše živote**“ (*Designing Future Society for Our Lives*) treba da podstakne pojedince na razmišljanje u kakvim uslovima mogu živjeti i međunarodnu zajednicu na zajednički angažman u oblikovanju održivog društva na osnovu potreba pojedinaca. Drugim riječima, Expo 2025 Osaka postavlja jednostavno pitanje: "Kakav je srećan način života?". Odgovor na ovu temu treba da korespondira sa specifičnostima vremena u kojem živimo, a koje karakterišu pojave novih društvenih izazova, uključujući produbljivanje ekonomskog jaza i pojačani sukobi, ali i razvijanje naučnih tehnologija, uključujući vještačku inteligenciju i biotehnologiju koje bi trebalo da donesu pozitivne promjene, poput produženja životnog vijeka.

U cilju produbljivanja krovne tema naredne Svjetske izložbe, u čijem je fokusu pojam „život“, koncipirane su tri podteme: „**Spašavanje života**“ (*Saving Lives*), „**Oснаživanje života**“ (*Empowering Lives*) i „**Povezivanje života**“ (*Connecting Lives*). Podtema „Spašavanje života“ fokusira se na predstavljanje praksi kao što su mjere protiv zaraznih bolesti kroz unapređenje javnog zdravlja, inicijative za spremnost za smanjenje rizika od katastrofa, kao i harmoničan suživot sa prirodom. Podtema „Oснаživanje života“ fokusira se na poboljšanje uslova života pojedinaca, predstavljanje na ovu temu može uključivati unapređenje obrazovanja i uslova rada korišćenjem ICT tehnologija, vještačke inteligencije i robotike. Podtema "Povezivanje života" usresređuje se na snagu partnerstva među različitim zajednicama i promoviše prakse kulturne saradnje i razvoja inovacija.

Cijeli Expo sajt će se sastojati od tri zone sa paviljonima za države učesnice koje reflektuju tri podteme. Svaka država treba odabere podtemu iz čije perspektive će predstaviti svoju viziju teme „života“.

Tipovi paviljona

Države učesnice mogu izabrati tri tipa predstavljanja na Expo-u:

1. Tip A: (samo)izgrađeni paviljon (*selfbuild pavilion*)

U ovom slučaju, Organizator Expo-a obezbjeđuje parcelu državi učesnici i ona na toj parceli na gradi svoj paviljone u skladu sa regulativama Biroa za međunarodne učesnike, Organizatora Expo-a i legislativom Japana. Država učesnica je odgovorna za demontiranje i uklanjanje paviljona nakon zatvaranja Expo-a kako bi se parcela vratila u prvobitno stanje, prije preuzimanja od Organizatora. Expo 2025 će obezbijediti 50 parcela, podijeljenih u tri veličine: 15 parcela veličine 3.500 m², 10 parcela 1.750 m² i 25 parcela veličine 900 m². Procjenjuje se da učešće ovog tipa košta od 5 miliona na dalje, u zavisnosti od veličine parcele, odnosno paviljona.

2. Tip B: modularni (rentirani) paviljon

Ovaj tip učešća podrazumijeva da Organizator izgradi paviljone koje države učesnice iznajmljuju, zatim u njima uređuju izložbeni prostor, sadržaj izložbe, opremu i eksponate. Državi je dozvoljeno da slobodno uredi i eksterijer, odnosno fasadu paviljona. Prvobitno je najavljeno da će Organizator napraviti ukupno 30 ovakvih paviljona, podijeljenih u tri veličine: 2 paviljona od 1.750 m², 3 paviljona 900 m² i 25 paviljona veličine 450 m². Organizator navodi da su svi ovi paviljoni već zauzeti i da se razmatra mogućnost da određeni broj paviljona svih veličina paviljona transformiše u parcele za samoizgrađene paviljone. Troškovi za ovaj tip učešća procjenjuju se na najmanje 3 miliona dolara.

3. Tip C: zajednički paviljon

Ovaj tip paviljona je poput sajamske sale koju će napraviti Organizator i u kojoj se predstavljaju više država učesnica (oko 20 država u jednom paviljonu) i podrazumijeva dodjeljivanje malog izlagačkog prostora koji liči na sajamski štand veličine 36 m². Organizator najavljuje mogućnost proširenja kvadrature štanda do 50 m². Jedna država može dobiti najviše dva štanda. Troškovi za ovaj tip učešća se procjenjuju na oko milion američkih dolara.